

GENOVAITĖ KRIAUCIŪNIENĖ-GARGASAITĖ

(tradicinių renginių organizatorė, margučių margintoja)

Genovaitė etnokultūros puoselėjimą, senovinių tradicijų atgaivinimą Meironiškių kaime pradėjo nuo 1999 metų. Gyventojams pradėjo organizuoti kalendorines šventes: Užgavėnes, advento popietes, Atvelykio šventes, vesti kiaušinių marginimo su vašku pamokas, mokyklinio amžiaus vaikams rengti edukacines programas: „Kūčių stalo repeticija“, „Sūrio kelias“, „Pusiaužiemis“, „Cibulinio šventė“, „Ožio dienos papročiai“, „Žmogus ir medis etninėje kultūroje“.

Nuotraukoje Genovaitė Kriaučiūnienė rodo, kaip gaminamas varškės sūris
Nuotrauka Jurgitos Vaitiekūnienės

Biografija

Genovaitė Kriaučiūnienė gimė 1954 m. rugpjūčio 9 d. Jurbarko r., Eržvilko apyl., Dugnų k. Nuo 1977 metų gyvena Kėdainių r., Krakių sen., Meironiškių k. Tėvai gyveno kaime, buvo darbininkai. Šeimoje buvo laikomasi senovinių papročių ir tradicijų, švenčiamos religinės šventės: šv. Velykos, Kūčios, šv. Kalėdos. Tėvai veždavosi į atlaidus: šv. Onos, šv. Petro.

Tėvai buvo giesmininkai. Namuose visa šeima giedodavo gegužines giesmes. Mama buvo audėja, gražiai mezgė, mokėjo siūti, kepė naminę duoną. Tai buvo šeimos gyvenimo būdas, iš kurio buvo mokomasi. Tame krašte, kuriame augo Genovaitė, visi kraštiečiai kiaušinius margindavo su vašku. Tėvai laikė bites, tai turėjo tikro vaško. Iš mamos išmoko ir dažymo raštų: saulučių, žalčiukų, paukščio pėdelių, trikampių, rombų, kuriuos sujungus gaunasi įvairūs ornamentai. Spalvas išgaudavo iš gamtinių medžiagų: ažuolo, juodalksnio žievės, svogūnų lukštų ir kt. Genovaitė kiaušiniams marginti ir dabar naudoja tik tikrą bičių vašką, spalvina cheminiais dažais.

Etnokultūros puoselėtoja ypatingą dėmesį skiria švietėjiškiems renginiams, skirtiems vaikams. Ji stengiasi, kad vaikai kuo daugiau žinotų apie senovinius lietuvių tautos papročius ir tradicijas. Renginius organizuoja netradicinėje aplinkoje: svogūnų ir žirnių sėjimo, svogūnų pynimo, sūrio spaudimo pamokos vyko Genovaitės namuose.

Genovaitė Kriaučiūnienė visai bendruomenei organizuoja renginius, kurių scenarijuose panaudoja etninės kultūros elementus: šeimų šventes – su Sekminių papročiais, piemenėlių išdaigomis, rudens darbų pabaigtuvių šventę susieja su Mykolinėmis.

Dalyvavimas konkursuose

Kėdainių rajono savivaldybės konkurso „Kultūros versmė 2013“ metais nominacijos „Metų tradicijų puoselėtojas“ nugalėtoja.

Tradicijų pasekėjai

Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos Meironiškių pradinio ugdymo skyriaus mokytoja Jurgita Vaitiekūnienė

Nuotraukoje Genovaitė Kriaučiūnienė moko dažyti kiaušinius su vašku. Nuotrauka J. Vaitiekūnienės.

Nuotraukoje Genovaitė Kriaučiūnienė moko vaikus, kaip supinti svogūnus į „kasas“. Nuotrauka J. Vaitiekūnienės

Nuotraukoje Genovaitė Kriaučiūnienė (antra iš kairės) Užgavėnių šventėje. Nuotrauka J. Vaitiekūnienės.

Nuotraukoje Genovaitė Kriaučiūnienė (antroje eilėje pirma iš kairės) edukaciniame renginyje „Ožio dienos papročiai“. Nuotrauka J. Vaitiekūnienės.